

Вікторія Анатоліївна Столярова,
здобувач кафедри соціальної педагогіки,
психології та педагогічних інновацій,
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»,
вул. Старопортофранківська, 26, м. Одеса, Україна

ХАРАКТЕРИСТИКА РІВНІВ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ МАЙБУТНІХ ЗАКРІЙНИКІВ ШВЕЙНОГО ВИРОБНИЦТВА

У статті визначено компоненти підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва із використанням комп'ютерних технологій. Розроблено їх змістові характеристики. Визначено критерії мотиваційно-рефлексивного, системно-когнітивного та операційно-діяльничого компонентів: «настановно-оцінний», «пізнавально-змістовний», «технологічно-процесуальний». Встановлено рівні підготовленості: елементарний, помірний, оптимальний. Розроблено їх змістові характеристики за означеними компонентами. Проведено діагностику щодо визначення рівнів підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва. Представлено узагальнені дані рівнів підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва. Виявлено перспективи подальших наукових досліджень.

Ключові слова: підготовленість, компонент, критерій, рівень, заклад професійної (професійно-технічної) освіти, швейне виробництво.

В умовах сучасного ринку до швейних підприємств висувуються вимоги прискорення темпів виробництва, високої динаміки змінюваності моделей одягу, розширення асортименту виробів, скорочення часу на розробку нових моделей одягу. Зростання обсягу проектних робіт в умовах частішої змінюваності моделей особливо гостро стоїть завдання скорочення термінів і підвищення якості процесу проектування. Одним із засобів вирішення цієї проблеми є комплексна комп'ютеризація та автоматизація процесів підготовки виробництва та впровадження систем автоматизованого проектування (САПР) - організаційно-технічної системи, яка базується на застосуванні сучасних математичних методів і засобів обчислювальної техніки і призначена для проектування різних технічних, технологічних та інших об'єктів. Тому сьогодні виникла нагальна необхідність у підготовці майбутніх кваліфікованих робітників швейного виробництва з використанням комп'ютерних технологій у закладах професійної (професійно-технічної) освіти (Колосніченко, 2014: 340).

Інформатизація освіти є системою методів, процесів і програмно-технічних засобів, інтегрованих з метою накопичення, оброблення, зберігання, поширення та використання інформації в інтересах її споживачів. Можна виокремити такі цілі інформатизації суспільства: підвищення якості освіти через упровадження та використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі; забезпечення доступу до інформації для кожного члена суспільства; розвиток інтелектуальних і творчих здібностей на базі індивідуалізації освіти; забезпечення випереджального навчання фахівців (Дегтярьова, 2013: 42).

Застосування комп'ютерних технологій у навчанні – необхідна умова досягнення цілей інформатизації освіти. Пріоритетом для розвитку

системи освіти нині є впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, котрі забезпечують доступ до мережі високоякісних баз даних, розширюють можливості майбутніх кваліфікованих робітників. Інформаційно-комунікаційні технології впроваджуються шляхом створення індивідуальних освітніх програм різних рівнів складності залежно від конкретних потреб, використання можливостей Інтернету, поширення гнучких технологій дистанційної освіти, видання електронних підручників тощо (Дегтярьова, 2013: 42).

Аналіз останніх досліджень та публікацій дозволяє констатувати, що означена проблема щодо підготовки кваліфікованих робітників для швейного виробництва з використанням комп'ютерних технологій розроблена недостатньо повно. Деякі аспекти висвітлювалися у роботах таких авторів: комп'ютерне конструювання одягу в САПР «JULVI» (Л. З. Тархан, З. Н. Седайметова); професійна підготовка інженерів-педагогів швейного профілю (Г. Умерова, О. Токарева, Н. Олександрова, А. Федотова); використання комп'ютерних освітніх систем у майбутніх інженерів-педагогів (Т. Бондаренко); формування професійної компетентності майбутніх дизайнерів засобами комп'ютерних технологій (А. Копил); формування професійних умінь молодших спеціалістів – дизайнерів у процесі фахової підготовки (З. Макар); комп'ютерне проектування одягу (М. Колосніченко, В. Щербань, К. Процик) та ін.

Метою статті є схарактеризувати рівні підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва з використанням комп'ютерних технологій.

У структурі підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва з використанням комп'ютерних технологій виокремили такі

компоненти: мотиваційно-рефлексивний, системно-когнітивний та операційно-діяльнісний.

Мотиваційно-рефлексивний компонент – формування в майбутніх закрійниках розуміння використовувати комп'ютерні технології у швейному виробництві, стимулювання їх до здійснення ефективної діяльності, спрямованої на досягнення цілей; оцінювання майбутніми закрійниками власних перспектив щодо використання комп'ютерних технологій у швейному виробництві, здатність майбутніх закрійників до адекватної оцінки своїх дій та їх результату, а також до оцінки своєї підготовленості до професійної діяльності.

На основі проведеного аналізу визначаємо, що «мотивація» - це система мотивів або стимулів, що спонукає людину до конкретних форм діяльності або поведінки. В якості мотивів можуть виступати: уявлення та ідеї, почуття й переживання, що виражають матеріальні або духовні потреби людини (Гончаренко, 1997: 217). Рефлексія – це процес, спрямований на аналіз, розуміння, усвідомлення людиною себе: власних дій, поведінки, мовлення, досвіду, почуттів, станів, здібностей, характеру, відносин з іншими людьми і ставлень до них, власних задач, призначень тощо (Мещерякова і Зінченко, 2009: 569).

Системно-когнітивний компонент – глибина, повнота обсягу знань, умінь та навичок, їх узагальненість, використання освітніх інформаційних ресурсів у професійній діяльності майбутніми закрійниками. Основні його елементи – методи, засоби, форми навчання.

Операційно-діяльнісний компонент – організація практичної освітньо-пізнавальної діяльності учнів з наявністю системи знань, умінь та навичок з виробничого навчання та предмета «Комп'ютерне проектування одягу».

Визначення рівнів підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва з використанням комп'ютерних технологій можливе за наявності чіткої критеріальної бази.

Здійснений аналіз досліджуваної проблеми дає змогу констатувати, що підготовленість можна оцінити критеріями «настановно-оцінний», «пізнавально-змістовний», «технологічно-процесуальний».

На основі проаналізованої наукової психолого-педагогічної літератури було виокремлено та схарактеризовано рівні підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва з використанням комп'ютерних технологій.

Елементарний рівень підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва характеризується низькою мотивацією до успіху та уникнення невдач, слабо вираженим творчим потенціалом.

На цьому рівні майбутні закрійники швейного виробництва мають обмежений обсяг знань щодо розуміння послідовності розрахунків і побудови швейних виробів, виконують частину

практичної роботи із застосуванням технологічної документації, у тих наявні вміння застосовувати на практиці набуті теоретичні знання, використовувати знання в аналогічній ситуації за шаблоном.

Помірний рівень є базовим у підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва з використанням комп'ютерних технологій. Характеризується наявністю достатньої мотивації до успіху та уникнення невдач, середньо вираженим творчим потенціалом.

На цьому рівні майбутні закрійники швейного виробництва мають широкі загальні знання і вільно володіють методами розробки конструкції швейних виробів, ураховують асортимент та властивості швейних матеріалів, аналізують, порівнюють, систематизують інформацію, доходять висновків, користуються довідковою інформацією, ефективно організують працю на робочому місці, дотримуючись технологічного процесу.

Оптимальний рівень підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва з використанням комп'ютерних технологій характеризується високою мотивацією до успіху та уникнення невдач, значним творчим потенціалом, виражається в потребі долати перешкоди й домагатися високих показників у праці, самовдосконалюватися, суперничати з іншими й випереджати їх, реалізовувати свої таланти й тим самим підвищувати самоповагу.

На цьому рівні майбутні закрійники швейного виробництва володіють системними знаннями навчального матеріалу, вміють самостійно знаходити і користуватися джерелами додаткової інформації, оцінювати та аналізувати отриману інформацію, робити аргументовані висновки; вміють виконувати нестандартні завдання, вдало використовувати сучасні методи моделювання, прогресивні методи конструювання з використанням комп'ютерних технологій та розкרו швейних виробів.

Завданням експериментально-дослідної роботи було проведення діагностики щодо визначення рівнів підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва з використанням комп'ютерних технологій. Із цією метою було проведено діагностування серед 206 учнів, з яких: 124 учні Державного професійно-технічного навчального закладу «Одеський професійний лицей технологій та дизайну» з професій «Кравець», «Закрійник»; 28 учнів Державного навчального закладу «Хмельницький центр професійно-технічної освіти сфери послуг»; 54 учні Відокремленого підрозділу «Об'єднане вище професійно-технічне училище сфери послуг Національного університету «Одеська юридична академія»». В експериментальну групу ввійшли учні у кількості 104 особи, у контрольну групу – 102 особи.

Узагальнені дані рівнів підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва з використанням комп'ютерних технологій подано в таблиці 1 та діаграмі 1.

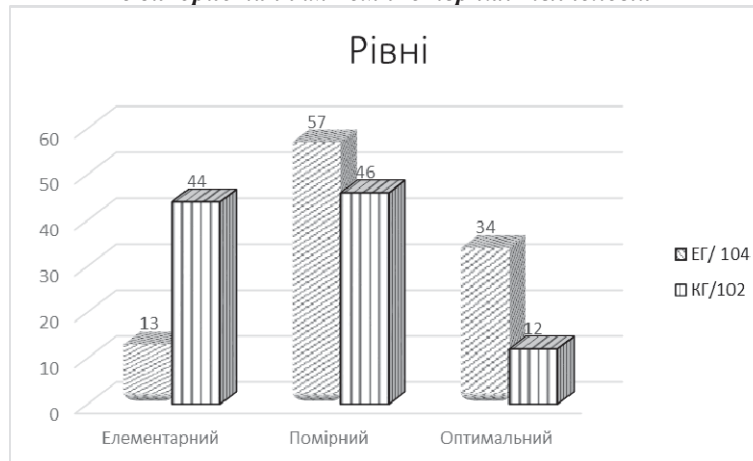
Таблиця 1

**Загальні рівні підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва
з використанням комп'ютерних технологій**

Рівні	ЕГ/ 104		КГ/102	
	Кількість	%	Кількість	%
Елементарний	13	12,5	44	43,1
Помірний	57	54,8	46	45,1
Оптимальний	34	32,7	12	11,8

Діаграма 1

**Загальні рівні підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва
з використанням комп'ютерних технологій**

Отже, дані, подані в таблиці 1 та діаграмі 1, свідчать про те, що за критеріями «настановно-оцінний», «пізнавально-змістовний», «технологічно-процесуальний» на елементарному рівні було зафіксовано 13 учнів (12,5 %) ЕГ і 44 учні (43,1 %) КГ, який характеризується низькою мотивацією до успіху та уникнення невдач, слабо вираженим творчим потенціалом. На помірному рівні виявлено 57 учнів (54,8 %) ЕГ і 46 учнів (45,1 %) КГ, характеризується наявністю достатньої мотивації до успіху та уникнення невдач, середньо вираженим творчим потенціалом. Оптимальний рівень виявили 34 учні (32,7 %) ЕГ і 12 учнів (11,8 %) КГ, характеризується високою мотивацією до успіху та уникнення невдач, значним творчим потенціалом, виражається в потребі долати перешкоди й домагатися високих показників у праці,

самовдосконалюватися, суперничати з іншими й випереджати їх, реалізовувати свої таланти й тим самим підвищувати самоповагу.

Виходячи з результатів діагностики щодо визначення рівнів підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва з використанням комп'ютерних технологій було визначено, що більшість учнів мають помірний та елементарний рівні підготовленості.

Перспективним напрямом подальших досліджень є забезпечення відповідних педагогічних умов у закладі професійної (професійно-технічної) освіти, від яких залежить підвищення рівня підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва з використанням комп'ютерних технологій.

ЛІТЕРАТУРА

Большой психологический словарь / Сост. И общ. Ред. Б. Г. Мещерякова, В. П. Зинченко. М.: АСТ: АСТ МОСКВА; СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2009. 811 с.

Колосніченко М. В., Зубкова Л. І., Пашкевич К. Л. та ін. Ергономіка і дизайн, Проектування сучасних видів одягу: Навчальний

посібник. К.: ПП «НВЦ «Профі»», 2014. 386 с.

Психолого-педагогічні засади діяльності педагога сучасної професійної школи: [навчально-методичний посібник] [за ред. Л. А. Руденко]. К.: Педагогічна думка, 2013. 144 с.

Український педагогічний словник [за ред. С. У. Гончаренка]. К.: Либідь, 1997. 376 с.

REFERENCES

Bol'shoi psikhologicheskii slovar'. (2009). [The Great Psychological Dictionary] Moscow: AST: AST MOSCOW [in Russian].

Kolosnichenko M.V. (2014). *Erhonomika i dizayn, Proektuvannya suchasnykh vydiv odyahu*:

Navchal'nyy posibnyk. [Ergonomics and design, designing of modern types of clothing: Textbook]. Kiev: PP "PROC" [in Ukrainian].

Psykhologo-pedahohichni zasady diyal'nosti pedahoha suchasnoyi profesynoyi shkoly (2013).

[Psychological and pedagogical principles of the activity of the teacher of a modern vocational school: [educational manual]. Kiev: Pedagogical thought [in Ukrainian].

Ukrayins'kyu pedahohichnyy slovnyk (1997). [Ukrainian Pedagogical Dictionary]. Kiev: Lybid [in Ukrainian].

Викторія Анатольевна Столярова,
соискатель кафедры социальной педагогики,
психологии и педагогических инноваций,
Государственное учреждение «Южноукраинский национальный педагогический
университет имени К. Д. Ушинского»,
ул. Старопортофранковская, 26 г. Одесса, Украина

ХАРАКТЕРИСТИКА УРОВНЕЙ ПОДГОТОВЛЕННОСТИ БУДУЩИХ ЗАКРОЙЩИК ШВЕЙНОГО ПРОИЗВОДСТВА

В условиях современного рынка к швейным предприятиям выдвигаются требования ускорения темпов производства, высокой динамики сменяемости моделей одежды, расширение ассортимента изделий, сокращение времени на разработку новых моделей одежды. Одним из средств решения этой проблемы является комплексная компьютеризация и автоматизация процессов подготовки производства и внедрения систем автоматизированного проектирования. Поэтому сегодня возникла необходимость в подготовке будущих квалифицированных рабочих швейного производства с использованием компьютерных технологий в учреждениях профессионального (профессионально-технического) образования.

Цель статьи – охарактеризовать уровни подготовленности будущих закройщиков швейного производства с использованием компьютерных технологий.

В структуре подготовленности будущих закройщиков швейного производства мы выделили следующие компоненты: мотивационно-рефлексивный, системно-когнитивный и операционно-деятельностный.

Проведенный нами анализ исследуемой проблемы позволяет констатировать, что подготовленность можно оценить критериям «установочной-оценочный», «познавательного-содержательный», «технологически-процессуальный».

На основе проанализированной научной психолого-педагогической литературы мы выделили и охарактеризовали уровни подготовленности будущих закройщиков швейного производства с использованием компьютерных технологий: элементарный, умеренный, оптимальный.

Задачей экспериментально-исследовательской работы было проведение диагностики по определению уровней подготовленности будущих закройщиков швейного производства. С этой целью было проведено диагностирование среди 206 учеников. В экспериментальную группу вошли ученики в количестве 104 человека, в контрольную группу – 102 человека.

Исходя из результатов диагностики по определению уровней подготовленности будущих закройщиков швейного производства было определено, что большинство учащихся имеют умеренный и элементарный уровни подготовленности.

Ключевые слова: *подготовленность, компонент, критерий, уровень, заведение профессиональной (профессионально-технического) образования, швейное производство.*

Victoria Stolyarova,
Head of The Department of Social Pedagogics,
Psychology and Pedagogical Innovations,
State Institution “South Ukrainian National Pedagogical
University named after K. D. Ushynsky”,
26 Staroportofrankivska Str., Odesa, Ukraine

CHARACTERISTICS OF PROFICIENCY LEVELS OF THE FUTURE DRESS CUTTERS AT THE CLOTHING MANUFACTURE

Under conditions of the modern market, the demands to the sewing enterprises are made in terms of acceleration of production rates, high dynamics of changing clothing models, extending of the products assortment, shortening of the time allotted to the development of new models of clothing. The growth of project scope under conditions of frequent removability of models especially sharply sets the task of reducing the timing and improving the quality of the design process. One of them is the complex integration and automation of processes in the field of automated design.

Therefore, today there is an urgent need for the training of future skilled workers of the garment industry using computer technologies in vocational (professional) education institutions.

The analysis of recent researches and publications makes it possible to state that the problem connected with the training of skilled workers of clothing manufacture using computer technologies has not been elaborated

enough.

The purpose of the article is to characterize the preparedness (proficiency) level of future dress cutters within clothing manufacture using computer technologies.

In the structure of the future dress cutters intending to work for clothing manufacture (using computer technologies), we identified the following components: motivational-reflexive, systemic-cognitive and operation- and activity-centred.

The analysis of the studied problem enabled us to note that proficiency can be estimated by means of these criteria: “instructive-assessing”, “informative and substantive”, “technologically procedural”.

On the basis of the analyzed scientific psychological and pedagogical literature we determined and characterized the proficiency level of the future dress cutters who intend to work for clothing manufacture using computer technologies: elementary, moderate, optimum.

The aim of the experimental research work was to conduct a diagnosis on determining the proficiency levels of the future dress cutters using computer technologies. For this purpose, 206 students were involved. The experimental group included 104 students, the control group – 102 students.

Based on the results of the diagnosis aimed at determining the proficiency levels of the future dress cutters by using computer technologies, we arrived at the conclusion that most students had moderate and elementary proficiency levels.

The perspective direction of our further researches is to provide the appropriate pedagogical conditions in the institution of vocational (professional) education, which will depend on increasing the proficiency level of the future dress cutters by using computer technologies.

Keywords: *proficiency (preparedness), component, criterion, level, institution of vocational (professional) education, clothing manufacture.*

Подано до редакції 14.09.2018 р.